

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/253/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117239620
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Maximová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:6117239620.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Maximovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu M. M.ča, nar. XX.X.XXXX, bytom Z. nábrežie XXXX/XX, A. G. Z., právne zastúpeného Mgr. Jurajom Berčom, advokátom so sídlom Zimná 59, Spišská Nová Ves, proti žalovanému E. M., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, A. G. Z., právne zastúpenému JUDr. Ivetou Fabianovou, advokátkou so sídlom Štefánikovo námestie 5, Spišská Nová Ves, o zaplatenie 14.100,- Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 21. marca 2019, č. k. 11C/2/2018-142 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 11. apríla 2019, č. k. 11 C/2/2018-151

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (I), žalovanému priznal nárok proti žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti vo veci samej vyšší súdny úradník samostatným uznesením (II) a rozhodol, že štát nemá nárok na náhradu trov konania (III).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 14.100,- Eur s prísl. na tom skutkovom základe, že na základe písomnej zmluvy o pôžičke žalobca poskytol žalovanému dňa 31.5.2013 pôžičku v žalovanej výške. V bode 2. predmetnej zmluvy si zmluvné strany dohodli lehotu na vrátenie požičanej sumy v hotovosti dňa 1.10.2014. Pôžička bola dohodnutá bezúročne. Žalovaný napriek tomu, že pôžička sa stala splatná, doposiaľ z požičanej sumy nič neuhradil, čím sa dňa 2.10.2014 dostal do omeškania.

3. Okresný súd Banská Bystrica na návrh žalobcu zo dňa 27.09.2017 vydal v upomínacom konaní platobný rozkaz z 20. októbra 2017, sp. zn. 19Up/357/2017, ktorým rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 14.100,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 14.100,- Eur od 02.10.2014 do zaplatenia. Žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu uviedol, že peňažný nárok uvedený v platobnom rozkaze neuznáva a spochybňuje aj samotnú Zmluvu o pôžičke, na podklade ktorej je vymáhaný celý dlh. Žalovaný mal výhrady voči platnosti písomnej Zmluvy o pôžičke, podpísanej dňa 31.05.2013 žalobcom ako veriteľom, žalovaným ako dlžníkom a svedkyňou M. C.. Žalovaný uviedol, že žalobca mu finančné prostriedky dňa 31.05.2013 v sume 14.100,- Eur neposkytol. Rovnako žalovaný uvádzal, že žalobca podpísaný ako veriteľ na tejto písomnej listine, nikdy podľa bodu 1 tejto zmluvy svoj záväzok odovzdať finančnú čiastku v celkovej výške 14.100,- Eur žalovanému ako dlžníkovi v hotovosti dňa 01.10.2014 nesplnil, a teda finančnú čiastku v sume 14.100,- Eur žalobca nepožičal žalovanému ani dňa 01.10.2014.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa ust. § 657, § 100 ods. 1, § 101 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) a zdôraznil, že posúdenie, či medzi stranami sporu vznikol záväzkovoprávny vzťah na základe písomne uzavretej zmluvy o pôžičke z 31. mája 2013, v ktorej sa žalovaný zaviazal vrátiť žalobcovi ním poskytnutú sumu 14.100,- Eur dňa 1. októbra 2014, závisí od naplnenia znakov skutkovej podstaty hmotnoprávnej normy (v danom prípade ustanovenia § 657 OZ), najmä čo do preukázania zákonom predpokladaných náležitostí na vznik zmluvy (záväzkovoprávneho vzťahu). Žalobca mal povinnosť v spore preukázať, že finančnú čiastku 14.100,- Eur, ktorou dňa 31. mája 2013 fyzicky disponoval, reálne odovzdal žalovanému a žalovaný tieto finančné prostriedky prijal s tým, že mu ich dňa 2. októbra 2014 vráti. Dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, ktoré žalobca predložil a ktorými sú dve zmluvy o pôžičke (jedna je uzavretá so žalovaným a druhá s iným subjektom) dostatočne nepreukazujú jeho tvrdenie o uzavretí platnej zmluvy o pôžičke. Samotný žalobca priznal, že zmluva o pôžičke bola spísaná nie ako dôkaz o tom, že žalovanému skutočne dňa 31. mája 2013 požičal sumu 14.100,- Eur, ale ako doklad o tom, že žalovaný mu je dlžný. V minulosti ešte pred zavedením eura na Slovensku totiž žalobca mal žalovanému požičať cca 20.000,- Eur. Žalovaný tvrdil, že nemal vôľu uzavrieť zmluvu o pôžičke, pretože žalobca mu žiadne finančné prostriedky nikdy (teda ani v minulosti) na zakúpenie bytu nepožičal. Domnieval sa, že podpisuje nedoplatky za telefón a neuhradené faktúry, ktoré vznikli v období, kedy bol zamestnancom žalobcu. Čo bolo skutočným dôvodom, pre ktorý žalobca uzavrel so žalovaným písomnú zmluvu o pôžičke, potvrdila vo svojej výpovedi aj svedkyňa p.. Uviedla, že išlo len o akúsi dodatočnú zmluvu, resp. potvrdenie o tom, že žalobca žalovanému kedysi požičal sumu cca 15.000,- Eur na kúpu. Nebola teda svedkom toho, že by žalobca žalovanému odovzdal peniaze a že by žalovaný tieto peniaze od žalobcu prevzal. Žalobca nepreukázal požičanie sumy 14.100,- Eur dňa 31. mája 2013, ale ani požičanie sumy cca 20.000,- Eur. Túto presne nešpecifikovanú sumu mal žalovanému požičať v čase, keď ešte na Slovensku boli slovenské koruny (Slovenská koruna ako mena zanikla 1. januára 2009), teda pred zavedením eura. Nepredložil dôkazy o tom, že by takouto finančnou čiastkou skutočne disponoval, že žalovanému peniaze (či už vo výške cca 20.000,- Eur alebo cca 15.000,- Eur) skutočne odovzdal, že žalovaný peniaze od neho prevzal a následne ich použil na kúpu bytu, ani že časť z týchto finančných prostriedkov žalobcovi vrátil. Tiež nepreukázal, že by žalovaného požiadal o splatenie dlhu. Otázkou je, z akého dôvodu v čase, kedy malo podľa žalobcu dôjsť k reálnemu odovzdaniu pôžičky vo výške cca 20.000,- Eur, zmluva o pôžičke spísaná nebola, zatiaľ čo dňa 31. mája 2013, kedy k požičaniu finančných prostriedkov žalobcom žalovanému reálne nedošlo, bola pri podpisovaní prítomná svedkyňa a zmluva o pôžičke bola napísaná v slovenskom jazyku, aj keď žalobca je občanom Chorvátskej republiky a žalovaný je osobou narodenou v Macedónskej republike, trvale bývajúcna na Slovensku od 22. marca 2010. V závere súd prvej inštancie konštatoval, že i v prípade, ak by uveril tvrdeniu žalobcu, že najneskôr do 31.12.2008 uzavrel so žalovaným ústnu zmluvu o pôžičke, na základe ktorej došlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov žalovanému, žalovaný vzniesol námietku premlčania na ktorú by súd musel prihliadnuť. Preto dospel k záveru, že dňa 31.5.2013 k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke nedošlo, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikol, preto žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu v zmysle ust. § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Doplniacim rozsudkom rozhodol, že štát nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Súd uplatnený nárok žalobcovi nepriznal s odôvodnením, že nebol preukázaný. Nestotožňuje sa so závermi súdu prvej inštancie, ktorý nepovažoval za preukázané ani poskytnutie pôžičky, ani uzatvorenie zmluvy o pôžičke, ani výšku dlžnej sumy. Podľa názoru žalobcu prvoinštančný súd nevychádzal zo skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo a z ktorých je zrejmé, že záväzok žalovaného voči žalobcovi v žalovanej výške existuje. Za nekorektné a zjavne nesprávne považuje odôvodnenie rozsudku aj v bode 3, kde uvádza, akú obranu voči uplatnenému nároku použil žalovaný v odpore proti platobnému rozkazu, čo je celkom zjavne zavádzajúce a nepravdivé. Odpor žalovaného voči platobnému rozkazu bol odôvodnený výhradne tým, že dohoda medzi žalobcom a žalovaným znela úplne ináč, žalovaný predal p. M. sklad s tovarom s tým, že vznikla zmenka tovaru v hodnote 14.100,- Eur, žalovaný bude ako zamestnanec pokračovať, aby ten dlh splatil, ale žalobca dal žalovanému výpoveď, a žalovaný nemohol platiť, rovnako ako v súčasnosti, keď je v dôchodku. Nie je jasné, prečo súd do odôvodnenia uvádza celkom iné skutočnosti, ktoré neboli predmetom odporu voči platobnému rozkazu a tvrdí, že toto malo byť predmetom odporu voči platobnému rozkazu. Zo

samotného odporu jednoznačne vyplýva, že existenciu dlhu (bez ohľadu na to, aký presne je jeho právny titul) žalovaný nepoprel, naopak, v celom rozsahu ho uznal a dôvod, pre ktorý ho nemôže zaplatiť je ten, že mal dostať od žalobcu výpoveď (a teda si ho nemohol odpracovať) a v súčasnosti ako starobný dôchodca ho nemá z čoho zaplatiť. Súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s tvrdeniami žalovaného uvedenými v odpore proti platobnému rozkazu. Je pravdou, že žalovaný vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu k odporu žalovaného uviedol tvrdenia, ktoré súd uvádza v bode 3. odôvodnenia rozsudku. Súd však nezohľadnil skutočnosť, že tieto tvrdenia sú v rozpore s tvrdeniami, ktoré uvádza v odpore voči platobnému rozkazu a teda, že sú účelové. Podstatné je, že odpor voči platobnému rozkazu písal žalovaný sám, následné vyjadrenie už písala právna zástupkyňa žalovaného. V napadnutom rozsudku tak celkom absentuje, ako sa súd s týmito rozpornými tvrdeniami vysporiadal, ako ich zohľadnil pri rozhodovaní vo veci samej. Uvedené odvolateľ považuje za podstatnú vadu rozsudku, ktorá ho robí nepreskúmateľným. Žalobca sa môže iba domnievať, ako sa súd s uvedeným vysporiadal, čo však nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia rozsudku. Obrana žalovaného, ktorú použil vo vyjadrení z 10. apríla 2018, že táto listina bola žalovanému podstrčená, že žalovaný význam a zmysel tejto listiny nechápal, jej obsah si neprečítal (čo si mimochodom navzájom odporuje), bola vyvrátená výpoveďou svedkyne M. C., ktorá jednoznačne potvrdila, že žalovaný si zmluvu prečítal a podpísal potom, ako sa dlho so žalobcom rozprával (v cudzom jazyku). Na tejto skutočnosti nič nemení ani fakt, že svedkyňa vypovedala, že pred ňou neboli žiadne peniaze odovzdané a že malo ísť len o akúsi dodatočnú zmluvu. Žalovaný teda danú zmluvu podpísal pri plnom vedomí, zodpovedne, pričom mu museli byť jasné následky daného podpisu. Ak by dlh neexistoval, určite by danú zmluvu nepodpisoval. Uvedené potvrdzuje ešte fakt, že žalovaný v rovnaký deň, ako svedok podpísal aj inú zmluvu o pôžičke, v zmysle ktorej žalobcovi ako veriteľovi mal dlhovať peniaze pán E. P., za ktorým žalobca a žalovaný v ten istý deň cestovali do Košíc. Ak by aj bolo pravdou, že dlh žalobcu voči žalovanému nebol z titulu pôžičky, resp. že nevznikol práve zo zmluvy o pôžičke zo dňa 31.5.2013, ale že existoval už pred týmto dňom, nebolo by to dôvodom na zamietnutie žaloby. Ani vznesená námietka premlčania by nebola dôvodná, keďže je zrejme, že žalobca a žalovaný sa dohodli na tom, že dlh bude splatený do 1.10.2014. Žaloba bola súdu doručená dňa 27.9.2017, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby počítanej odo dňa splatnosti vymáhaného nároku. Preto nie je jasné, čo súd prvej inštancie mal na mysli, ak uviedol, že aj v prípade dôvodnosti nároku by na námietku premlčania prihliadol. Z dokazovania vyplynulo, že je nepochybné, za akým účelom žalobca so žalovaným podpísali zmluvu o pôžičke datovanú dňom 31.5.2013. Týmto spôsobom dali strany na papier to, čo bolo dovtedy medzi nimi dohodnuté slovne, teda že žalovaný vráti žalobcovi požičanú sumu, a to v lehote do 1.10.2014. V danej listine strany zároveň presne ustálili aj výšku dlžnej sumy, ktorú obaja bez výhrad odsúhlasili, a to na istinu vo výške 14.100,- Eur. Preto ani nie je podstatné, že si žalobca nepamätal presne, koľko peňazí (ešte v slovenských korunách) žalobcovi odovzdal.

6. V písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu sa žalovaný nestotožnil s právnou argumentáciou odvolateľa a uplatnené odvolacie dôvody považuje za nenaplnené. Zdôraznil, že žalobca sa proti žalovanému domáhal zaplata sumy vo výške 14.100,- Eur z toho dôvodu, že 31. mája 2013 na podklade písomnej zmluvy o pôžičke z toho istého dňa poskytol žalobca ako veriteľ žalovanému pôžičku vo výške istiny 14.100,- Eur, ktorá zo strany žalovaného v dohodnutej lehote nebola vrátená. Aj napriek tomu, že žalobca sa mal možnosť oboznámiť so skutočnosťami uvádzanými žalovaným v ním podanom odpore, zotrval žalobca tak na svojich skutkových tvrdeniach, ako aj na právnej argumentácii. Naďalej tvrdil, že žalovanému požičal sumu vo výške 14.100,- Eur a poukázal na písomnú listinu, označenú ako zmluva o pôžičke, ktorú mal žalobca takto žalovanému poskytnúť 31. mája 2013. Z predloženej písomnej listiny zároveň malo vyplývať, že táto pôžička mala byť žalovaným vrátená dňa 1.10.2014. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca v skutočnosti žiadnu finančnú sumu vo výške 14.100,- Eur nepožičal, t.j. nedošlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov dňa 31. mája 2013, tak ako to tvrdil žalobca vo svojej žalobe. Rovnako je žalovaný toho názoru, zhodne s názorom prvoinštančného súdu, že žalobca nepreukázal ani ďalšiu ním tvrdenú skutočnosť, že žalovanému požičal sumu vo výške 20.000,- Eur v čase, keď ešte na Slovensku boli slovenské koruny, pred podpísaním písomnej listiny zo dňa 31.05.2013, označenej ako zmluva o pôžičke. Nestotožňuje s názorom žalobcu, že súd prvej inštancie to mal vyhodnotiť tak, že finančná suma nebola požičaná žalovanému dňa 31.05.2013, ale oveľa skôr, a že listina označená ako zmluva o pôžičke má preukazovať skutočnosť, že táto suma mala byť vrátená dňa 1.10.2014, resp. dlh má byť zo strany žalovaného tohto dňa splnený. Žalovaný má zato, že žalobca nepreukázal, že došlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov zo strany žalobcu žalovanému, t.j. k pôžičke, či už čo do výšky 14,100,- Eur, alebo inej sumy, ako to tvrdil žalobca a rovnako nebolo zo strany žalobcu preukázané, že žalovaný dlhuje žalobcovi, či už titulom pôžičky alebo

na základe inej skutočnosti sumu 14.100,- Eur alebo inej sumy. Preto súd nemal inú možnosť, než žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. Rovnako terajšie tvrdenia žalobcu, že nešlo v skutočnosti o pôžičku, ale o nejaký dlh z minulosti, považuje zo strany žalobcu za účelové, odporujúce ním zvoleným prostriedkom procesného útoku. Rovnako má žalovaný zato, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a preto rozhodnutie považuje za preskúmateľné a bez väd a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v celom rozsahu.

7. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu v súlade s § 378 a § 219 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 potvrdil.

8. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

9. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

10. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená, vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vložil.

11. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že v prejednávanom prípade odvolacie dôvody uplatnené odvolateľom nie sú dôvodné.

12. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Ústavný súd SR v uznesení z 1. marca 2012, sp. zn. IV. ÚS 110/2012-11 poukázal na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Zákonom ustanovená možnosť v § 219 ods. 2 O.s.p. (v súčasnosti § 387 ods. 2 CSP) daná odvolaciu súdu odvolať sa na závery a odôvodnenie prvostupňového súdu podľa názoru ústavného súdu umožňuje odvolaciu súdu, aby sa v odôvodnení obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody; takéto rozhodnutie odvolacieho súdu je ústavne akceptovateľné.

14. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie i s dôvodmi napadnutého rozsudku, na ktoré v podrobnostiach v celom rozsahu poukazuje. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývajú, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, 193, § 194 a § 205 CSP.

15. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že Civilný sporový poriadok upravuje povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť strán sporu (v teórii procesného práva sa pomenúva ako tzv. bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno), ktoré sú v sporovom konaní naplnením princípu kontradiktórnosti (prejednacej zásady) stanovujúceho, že je zásadne vecou sporovej strany tvrdiť skutočnosti a označiť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení, pričom bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno je medzi stranami sporu rozdelené v závislosti od toho, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu. Strana sporu je preto povinná (§ 132 CSP) tvrdiť (pravdivo a úplne) rozhodujúce skutočnosti a navrhnúť dôkazy na preukázanie tých právne významných skutočností, ohľadom ktorých má bremeno tvrdenia (ktoré sú podľa hmotného práva v jeho záujme). Prítom posúdenie, ktorá zo strán sporu má dôkazné bremeno na preukázanie určitých skutočností, je možné iba pri znalosti hmotnoprávneho predpisu, ktorý súd aplikuje na zistený skutkový stav. Súdna prax vykladá pojem dôkazného bremena tak, že sa ním rozumie procesná zodpovednosť sporovej strany za to, že počas konania vykonanými dôkazmi neboli preukázané jej tvrdenia, a preto muselo byť rozhodnuté v jej neprospech. Procesný zmysel dôkazného bremena vyniká predovšetkým v dôkaznej situácii, keď aktívna strana sporu bezo zvyšku splnila svoju povinnosť tvrdenia aj povinnosť dôkaznú. Jeho pravým cieľom je umožniť súdu vydať rozhodnutie aj v tých prípadoch, kedy určitá skutočnosť, v spore podstatná, nebola (v zmysle, že spravidla ani byť nemohla) dokázaná, teda v prípadoch, kedy výsledok hodnotenia dôkazov neumožňuje súdu prijať ani záver o pravdivosti tejto skutočnosti, ale ani záver o tom, že by bola nepravdivá. Aj v týchto prípadoch (tzv. dôkaznej núdze) musí súd rozhodnúť v neprospech tej strany sporu, v ktorej záujme bolo podľa hmotného práva preukázať tvrdenú skutočnosť.

16. Pokiaľ ide o žalobcom namietaný nesprávny postup súdu prvej inštancie v procese vykonávania a hodnotenia dôkazov, z pohľadu odvolacieho súdu je potrebné vychádzať z viacerých ustanovení CSP, z ktorých jednoznačne vyplýva, že súd sa pred rozhodnutím vo veci, a to či už na nariadenom pojednávaní alebo bez nariadenia pojednávania, musí vysporiadať s otázkou, ktoré skutkové tvrdenia považuje medzi stranami za sporné a ktoré za nesporné, samozrejme, s ohľadom na to, či sú vzhľadom na žalobcom vymedzený predmet konania pre rozhodnutie vo veci relevantné. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je totiž daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané (ako aj rozsah a nositeľa dôkazného bremena).

17. Definičné vymedzenie žaloby ako procesného úkonu, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva upravuje § 131 CSP. Žaloba tak predstavuje základný procesný úkon žalobcu, ktorým sa začína sporové súdne konanie, v ktorej okrem všeobecných náležitostí je nevyhnutné uviesť označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh (§ 132 ods. 1 CSP). Od náležitosti žaloby je potrebné rozlišovať zložky žaloby, za ktoré sa považuje žalobný nárok a žalobný dôvod. V prípade žalobného nároku ide o individualizáciu predmetu konania, pričom žalobca je povinný v žalobe svoj žalobný nárok riadne špecifikovať, individualizovať a konkretizovať, pretože predmet civilného sporu zásadne neurčuje súd, ale žalobca ako tzv. dominus litis, čo vyplýva z dispozičného princípu sporového konania. So žalobným nárokom je spätá povinnosť žalobcu pravdivo a úplne opísať rozhodujúce okolnosti skutkového žalobného deja a uviesť tzv. žalobný návrh označovaný aj ako petit žaloby.

18. Zo spisového materiálu a už zo samotnej žaloby je zrejmé, že žalobca sa v tomto spore domáhal od žalovaného zaplatať sumu 14.100,- Eur s prísl. na tom skutkovom základe, že na základe písomnej zmluvy o pôžičke žalobca poskytol žalovanému 31. mája 2013 pôžičku v žalovanej výške v ten istý deň, pričom si zmluvné strany dohodli lehotu na vrátenie požičanej sumy v hotovosti dňa 1.10.2014. Žalobca tvrdil, že žalovaný z požičanej sumy nič neuhradil, čím sa dňa 2.10.2014 dostal do omeškania.

19. Po posúdení odvolaciu súdu neostáva iné, ako sa stotožniť so závermi súdu prvej inštancie, že žalobca nijakým spôsobom svoje tvrdenia nepreukázal a v konaní nepredložil súdu prvej inštancie o svojich tvrdeniach relevantný dôkaz, čím neunesol dôkazné bremeno. Žalobca síce ani v odvolacom konaní na svoje tvrdenia žiadne dôkazy nepredložil, ale odvolací súd jedným dychom dodáva, že by na ne so zreteľom na všetky okolnosti i tak nemohol prihliadať v zmysle ust. § 366 CSP (novoty v odvolacom konaní). Námietky uvedené v odvolaní nie sú z uvedených dôvodov spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

20. Odvolací súd dáva odvolateľovi do pozornosti, že súd prvej inštancie celkom správne a súladne so zákonom smeroval dokazovanie v spore s ohľadom na žalobcom vymedzený predmet konania (dlh na základe zmluvy o pôžičke z 31. mája 2013, ktorá mala byť podľa tvrdenia žalobcu uzavretá medzi stranami sporu), ktorý je pre rozhodnutie vo veci relevantný. Súd prvej inštancie akcentoval priznanie samotného žalobcu, že zmluva o pôžičke bola spísaná nie ako dôkaz o tom, že žalovanému skutočne dňa 31. mája 2013 požičal sumu 14.100,- Eur, ale ako doklad o tom, že žalovaný mu je dlžný (pričom by malo jednať o dlh zrejme pred rokom 2009, poznámka odvolacieho súdu). Uvedenú skutočnosť potvrdila aj svedkyňa MT., ktorá uviedla, že išlo len o akúsi dodatočnú zmluvu, resp. potvrdenie o tom, že žalobca žalovanému kedysi požičal sumu cca 15.000,- Eur. Bola svedkom spísania predmetnej zmluvy z 31. mája 2013, avšak nebola svedkom toho, že by žalobca žalovanému odovzdal peniaze a že by žalovaný tieto peniaze od žalobcu prevzal. Ako bolo uvedené vyššie, okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je totiž daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania, v danom prípade ust. § 657 OZ. Táto norma zásadne určuje okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané, ako aj rozsah a nositeľa dôkazného bremena, ktorým je v danom prípade žalobca - pokiaľ ide o preukázanie pravdivosti tvrdenia o uzavretí zmluvy a poskytnutí pôžičky žalovanému - a ak by uvedené skutočnosti žalobca v spore preukázal, bolo by na žalovanom ako dlžníkovi dôkazné bremeno na preukázanie, že dlh bol žalobcovi vrátený.

21. V nadväznosti na vyššie uvedené považuje preto odvolací súd za nenáležitú odvoláciu námietku žalobcu, spočívajúcu v tom, že súd prvej inštancie nevenoval pozornosť tvrdeniam žalovaného v odpore proti platobnému rozkazu, že dohoda medzi žalobcom a žalovaným znela úplne ináč, pretože žalovaný predal v minulosti p. M. sklad s tovarom s tým, že vznikla zmenka tovaru, pričom žalovaný ju mal splácať už ako zamestnanec žalobcu, ktorú možnosť stratil po strate zamestnania na základe výpovede od žalobcu. Zhodne s názorom žalovaného, odvolací súd zastáva názor, že aj napriek možnosti žalobcu oboznámiť so skutočnosťami uvádzanými žalovaným v ním podanom odpore, zotrval žalobca tak na svojich skutkových tvrdeniach, ako aj na právnej argumentácii, uvedenej už v samotnej žalobe a napriek tomu naďalej tvrdil, že žalovanému požičal sumu vo výške 14.100,- Eur na základe zmluvy o pôžičke, ktorú mal žalobca takto žalovanému poskytnúť 31. mája 2013. Preto správne súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní žalobu zamietol pre neunesenie dôkazného bremena zo strany žalobcu, nakoľko žalobca nepreukázal, že by došlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov žalovanému dňa 31. mája 2013, tak ako to tvrdil vo svojej žalobe.

22. Odvolateľ teda neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by preňho ako žalobcu privodili priaznivé rozhodnutie. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o uplatnenom nároku vo vzťahu k odvolateľovi. Odvolacia námietka žalobcu, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, v dôsledku čoho bol ukrátený na svojich právach, je len účelová a nedôvodná. V tejto súvislosti možno upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2006, sp. zn. II. ÚS 98/06-11, v zmysle ktorého súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka, vrátane jeho dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy,

procesné úkony a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivé súdne konanie.

23. Vzhľadom na to odvolací súd dospel k záveru, že námietky žalobcu v odvolaní sú neopodstatnené, preto podľa § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

24. Žalobca ako odvolateľ nemal úspech v odvolacom konaní, žalovaný bol v odvolacom konaní plne úspešný, a preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP).

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).